

En Jordi feia estona que es mirava el sostre. Va pensar que una maneta de pintura no li aniria malament, tal com deia la cançó d'en Serrat; ja s'hi posaria un any d'aquests.

Al seu costat, la Xirgu, embolicada en un bunyol de llençols rebregats, dormitava.

Era la segona vegada que acabaven al llit i es jurava a si mateix que en seria la darrera perquè la Xirgu era molt pesada i després no hi havia qui se la tragués de sobre. Les seves paranoies teatral el feien riure quan anava serena, però amb tres copes de més li sortia aquell cantó fosc que feia tanta basarda, com si els seus ulls de gata salvatge deixessin albirar la follia només intuïda quan la va conèixer. Entre les amistats masculines la noia feia furor, admiradors de la seva efervescència cervesera. I no només pel discurs alcohòlicament inconnex, sinó per la desinhibició que s'apoderava del seu cos quan començava a fer brometes

de caire sexual o li agafaven fogots sobtats durant els quals es desempallegava de la roba fins i tot en ple hivern. No guanyava per galipàndries ni per gelocatils, la Xirgu.

Es va girar per contemplar-la abans de despertar-se. La cabellera d'infern en la qual ja treien el nas les arrels negres dibuixava flames de foc sobre el coixí, com un drac maldant per arrapar-se capçal amunt. Per terra hi havia tot de molles de l'entrepà cruspit en arribar i que havien anat escampant entre petons i queixalades.

—Mireia, són les onze.

—Mmmmmmm...

Costaria, costaria.

—Va, que jo he de netejar. Vols quedar-te a passar l'aspirador?

—No.

La veu era cavernària però determinada. S'incorporà com empesa per una molla.

—Hi ha esmorzar?

—No hi ha res. Ens vam acabar el pa ahir. Bé, fa unes hores de fet.

—I no has anat a comprar res?

—Però si m'acabo de despertar!

—Porc mentider, que segur que ja fa estona que m'estàs mirant. Em vesteixo i esmorzo al bar de baix que són més amables que tu. Ja em dutxaré a casa.

Va recollir les quatre coses que duia i es va col·locar de manera maldestra la roba. Amb la faldilla a mig cordar va tancar la porta sense acomiadar-se. El drac fugia ara, amansit.

—Son cuatrocientas pesetas.

L'home de pell oliva va rebuscar per les butxaques fins a reunir la quantitat i la va depositar sobre la tauleta.

—Gracias. Hasta otro día.

En Jordi es va guardar les monedes. Va preferir no recomptar els guanys perquè la cosa anava cada dia de mal en pitjor. Tirant llarg, n'hauria fet mil cinc-centes. Després de dos anys entaforat a la cabina d'escrivent dels Jardins Fleming, el que havia començat com una feina al·legal —que no il·legal, tal com li havia puntualitzat la Marga— començava a convertir-se en un maldecap. L'havia acceptada per pagar el lloguer del pis mentre rumiava si prosseguir amb els estudis o posar-se a treballar. Acabat de llicenciar de belles arts, no li abellia fer de mestre ni tenia diners per establir-se pel seu compte. Guanyar-se la vida com a pintor era una possibilitat remota, però primer hauria de marxar a l'estranger per a doctorar-se, a París o a Amsterdam.

I després hi havia allò de l'avis. L'Ajuntament havia comunicat a la Marga —titular de la concessió de la cabina— que l'expropiació no es faria esperar. Immersa en un

maremàgnum d'instàncies i recursos, feia mesos que es refiava d'obtenir un dictamen favorable, però l'advocat sospitava que pintaven bastos. Sort n'havia tingut amb ell, fill de la seva veïna, que es va oferir per cobrir el lloc eventualment.

—Unes setmanetes Jordi, mentre em refaig de la pneumònia —li havia dit—. És el que té treballar a la intempèrie. Però tu ets jove i segur que te'n sortiràs molt bé.

I tant. Ja portava dos anys resistint l'embat tòrrid dels estius i les fredorades inhumanes dels hiverns en aquell barrocot amb coberta d'uralita, però ell tampoc no feia res per aviar aquella feina i canviar d'aires, encallat en una situació transitòria camí de permanent.

Això sí, n'havia tret coneixences de tota índole: tipus excèntrics que havien fet de les cartes a la premsa l'objectiu de la seva vida, putes velles que encara s'escrivien amb la família del poble, immigrants arraconats per l'opulenta societat de benvinguda... un món —un submón— lluny de l'ambient habitual de la facultat de belles arts. De vegades tenia la sensació de transitar entre dues dimensions paral·leles, dues realitats amb prou feines separades per uns quilòmetres però a anys llum de distància.

El rellotge marcava les dues. Darrerament feia l'horari que li donava la gana. Arribava a les nou, això sí, però l'hora de plegar sempre era diferent, pendent d'alguna visita endarrerida o entretinguda. Va despenjar el jersei i se'l va col·locar sobre les

espatlles. Va apagar l'ordinador i la impressora de tercera mà. La darrera ullada li confirmà que ho deixava tot en ordre.

D'un temps ençà tenia tirada a fer una volta abans de dinar a casa sa mare, per veure si li agafava el traç a aquella Barcelona cada vegada més aliena i desbocada. La ciutat patia un desfici urbanista difícil de descriure des que l'any 86 havia estat proclamada seu olímpica. Ja duien cinc anys en acceleració progressiva i els quedava l'esprint final, esgotador, cronometrat, un *tourmalet* que trinxava la paciència dels ciutadans però que també els esperonava amb promeses de reconeixement mundial. Mai cinc cercles de colors havien fet anar de corcoll a tanta gent. Els catalans en general i els barcelonins en particular s'ho havien pres com un deure, una fita inexcusable carregada d'autoexigència perquè això sí que ho tenim —pensava en Jordi— quan ens hi posem tots a una, no hi ha qui ens aturi, ni que sigui per empaitar una pastanaga de mala digestió.

Va baixar per la Rambla amb les mans a les butxaques. Pujava una marinada agradable i la temperatura era ideal; la primavera de principis de juny permetia passejar sense patir l'ofec traïdor de mitjans d'agost, quan la roba es mulla amb el mínim esforç i les neurones estovades supliquen oxigen. A l'exemple de Santa Mònica li arribà una lleugera ferum pudenda que identificava la proximitat de les aigües del port. Se'n feia creus, de com havia quedat

la façana de la Barceloneta sense els tinglados, uns magatzemots foscos de quan a la zona importava més el sentit pràctic que el turístic i que no deixaven intuir el mar aquietat al seu darrere. Ara no, ara els veïns i els vi-anants —cada vegada més nombrosos— podien gaudir d’unes vistes privilegiades i el populatxo feia festa major de tenir el mediterrani tan a prop. El mateix passava amb les platges, secretes, ocultes, gairebé un holograma que de sobte s’havien materialitzat com si aquell bé de déu de sorra hagués sorgit del no-res. Ah, però Barcelona tenia platges?, es preguntava tothom. Aleshores el seu amic Roñas va aprofitar per explicar-li les seves històries pel Camp de la Bota i el Somorrostro, que mai sabia del cert si eren viscudes o escoltades, i que li descobrien una Barcelona de misèria inimaginable.

—Pues sí chaval, sí, Barcelona tenía playas llenas de gente en barracas y mierda pá que te quiero. Luego ya no, luego a la gente los fueron colocando en el extrarradio y solo quedó la mierda, que tenía que haber visto correr las ratas como gatos tocando a la vía del tren. Y si había temporal, cágate lorito, lo que llegaba a bajar. Hasta un sofá he visto yo. Y eso que yo no era de la zona, eh! Que yo era del Chino.

De tornada, en Jordi s’esmunyí per la plaça Reial —quants anys la va tenir prohibida pels pares— i va contemplar els seus eternals rodamons ancorats a la font. De

tant en tant, s'encreuava amb algun passavolant com ell, de mirada fugissera. Remuntà cap a la plaça del Pi i Portal de l'Àngel i aviat fou a Fontanella, al pis heretat dels avis.

Feia temps que havia marxat de casa, primer a un apartament d'estudiants i després al seu propi estudi gracienc, petit, molt petit, però endreçat, lluminós i, sobretot, net. L'únic problema era que el balcó donava a la plaça del Sol i les converses de les terrasses dels bars s'allargaven eternament. S'havia acostumat a dormir acotxat pel murmuri esmoreït dels diàlegs, de les xerrades alienes, testimoni mut dels contratemps i alegries dels altres. De vegades, en l'ensonyament de primera hora creia entendre paraules adreçades a ell però de seguida el somni profund el vencia i s'enduïa tota possibilitat de discernir-ne el significat.

Tots els dimecres dinaven plegats amb la seva mare. Era un ritual que feia de bon grat, deixant-se portar per la lassitud del migdia i la ganduleria que li entrava només rebre el primer petó. Era una estoneta de deixar-se estimar, fer el manta, consumir la nyonya i pair un bon àpat en condicions. N'estava fins al capdamunt d'entrepanes i pizzes. El timbre de la porta li estroncà la mandra.

—Nen, la Marga —li advertí la seva mare.

I tot seguit ja entrava la veïna mestressa del seu lloc de treball on no hauria sabut si catalogar-se com a llogater, empleat, company o confident.

—Marga, aquesta feina m'està matant —li digué com a salutació. Ella brandà el cap i s'assegué en una butaca orellera al seu davant.

—Au, nano, que tampoc és tan dur. Que jo feia vuit anys que hi era i tinc gairebé l'edat de la teva mare.

Aquella dona no hi pensava tornar, en Jordi ho veia ara més clar que mai. Va mirar de decantar la conversa al seu favor.

—No trigaré a plegar. Estic fent un raconet per fotre el camp a l'estranger, buscaré alguna beca. No t'ho prenguis malament, Marga, però és que tampoc és la feina de la meva vida.

—Ni de la meva! Però espera't a veure què hi diu l'Ajuntament, que pugui arreglar papers.

Arreglar papers. Allò semblava la cançó de l'enfadós. En Jordi estava convençut que l'administració poques vegades arreglava res, més aviat ho espatllava tot. I sobretot, no tenia mai pressa. Però ell sí que en tenia. Acabava estabornit d'escoltar històries insulses, sinó sòrdides o dramàtiques, d'escatir conceptes enrevessats en papers oficials, de desxifrar paraules en idiomes incomprensibles. Ja n'hi havia prou d'aquell color, la seva vida necessitava una reforma integral, com constava a les factures dels llibres de comptabilitat que també ajudava a emplenar.

—Tres mesos, Marga. Després, piro.

La veïna mestressa sospirà mentre resseguia amb el dit una esquinçada de la pell del seient. Li va semblar que aquella vegada anava de debò.

—Nos van a joder pero bien.

Aquesta era la frase més repetida pel Roñas les darreres setmanes endut per un pessimisme que progressava inexorablement. En Jordi i ell s'havien trobat al Marsella després de tancar la cabina.

—Tu ho creus? Però per què?

—Porque los juegos nos van a traer muchos *maldecaps* a la gente de a pie. Y sino al tiempo. La ciudad quedará endeudada por años y encima tendremos que soportar las hordas aborregadas de turistas que nos invadirán. Porque la ciudad se está dando a conocer, que hasta ahora solo venían cuatro gatos.

La filosofia d'estar per casa era una de les especialitats del Roñas i a en Jordi li encantava escoltar-lo.

—Però hi ha coses que s'havien d'arreglar, no fotis...

—Sí, sí, no te digo que no. Pero a qué precio, nen, a qué precio.

En Jordi va xarrupar un tragueta d'absenta, foc pur. El bar Marsella era un dels pocs llocs on en servien. No és que el beuratge l'engresqués gaire, però en Roñas s'enderiava

d'anar-hi de tant en tant per recordar vells temps. Havien pactat una única consumició, que feien perdurar una eternitat, sense barreges ni repeticions.

—Es que yo, si me tomo dos, acabo cantando la parrala.

—Era el motiu que n'havia donat el Roñas. De fet, si s'engatava, no era precisament l'alegria el tret més característic de la seva embriaguesa, sinó l'aflicció i la melangia, molt diferent de les trompes enjogassades d'en Jordi i els seus amics o les llibertines de la Xirgu.

—Doncs jo tinc ganes de provar la Ronda de Dalt. Estic fart dels embussos del carrer d'Aragó.

—Dicen que también construyen de noche, como en las torres del Puerto Olímpico.

—Sí, van contrarrellotge.

—Pero me han comentado que no tiene cunetas. Ya me dirás cuando se estropee algún coche la que se va a liar. Por no hablar del tema del transporte público. Han priorizado totalmente la utilización del vehículo privado.

Era un d'aquells dies funestos en què el Roñas ho veia tot entenebrit, estava clar, va pensar en Jordi. Més valia no posar gaires objeccions.

—Quan la connectin amb la Ronda del Litoral, es podrà fer la volta sencera a Barcelona.

—Qué bien. Como en un tiovivo. Estaremos de fiesta mayor todo el año.

En Jordi va somriure, més valia deixar-ho córrer.

—Va, que pago i t'acompanyo.

—Subes un momentillo a casa? Tengo que coger una cosa para Manolo, el del estanco.

—D'acord.

El pis del Roñas es trobava a la part baixa del Raval —«el Xino», que en deia ell— en un carrer de voreres infectes, totes cobertes de pixum de gos i puntes de cigarrera. Al replà es respirava la misèria acumulada d'anys en cada escrostonada de la paret i en cada graó escantellat. La porta, en altres temps d'un grana sang, ara era de color de gos com fuig i grinyolava com una mala cosa. En girar la clau al pany —ostentós però rovellat— els xerrics ressonaven fins a la claraboia, com si l'arribada de Saturnino el Roñas hagués de ser un fet mereixedor de ser conegut per tota l'escala. Al rebedor hi regnava una foscor inquietant.

—Encén, Roñas.

—Voy.

Acte seguit, l'entrellum d'una bombeta de vint-i-cinc queia sobre la calaixera on s'hi amuntegaven *Intervius* de mesos passats. Una rossa de pits generosos els donava la benvinguda reflectida al mirall, tot picat.

—Qué quieres, nene, desde que murió la parienta hace siete años que no cato mujer —s'excusà el Roñas mentre l'assenyalava amb un cop de cap.

A en Jordi li hauria agradat conèixer-lo en el seus temps de marit endreçat, quan algú vetllava per ell en aquell catau ara tan llòbrec. No havia tingut fills i tal com li confessà una tarda després d'un parell de *caçalles* al quiosquet d'Arc del Teatre, ni tan sols el mateix interessat no en sabia els motius. Senzillament amb els anys els nens no vingueren i l'adopció era un tema secret a l'abast només de gent amb diners i contactes, molt lluny de les expectatives de la parella. I així el matrimoni s'havia pansit en una maduresa sense rialles infantils, ignorant i conformat. Es van dedicar la vida l'un a l'altra sense profunditzar mai en el problema de l'esterilitat, planant-lo per sobre, com es planava per damunt de tants altres tabús, no fos cas que haguessin esbrinat alguna veritat torbadora per recriminar-se.

El passadís, empaperat amb els característics poms de flors i garlandes verdoses dels anys cinquanta, desembocava en un menjador en penombra. En obrir els porticons, aviat en Jordi va poder apreciar les reduïdes dimensions i l'acumulació d'andròmines.

—Tú no te preocupes que yo no tengo el síndrome del Diógenes ese, es solo que tengo que hacer limpieza y ya está.

El Roñas va obrir la porta de la seva cambra. Només hi havia un llit amb el capçal de ferro, una tauleta i una finestra abocada al celobert. Una habitació modesta però digna.

—Eh, nene, ¿has visto? Aquí no tengo trastos. Hoy he cambiado los *llençols* y todo. Que yo soy desordenado y acumulador, pero para dormir no. Que el dormir es sagrado —digué el Roñas aclucant l'ullet en un dels seus gestos característics.

En Jordi va descobrir a la paret les marques delatores d'unes lleixes paral·leles.

—Aquí tenía una librería guapa, guapa, pero qué quieres, me la tuve que vender.

—I els llibres?

—Sí, claro, los libros también.

El Roñas les passava magres. Havia treballat molts anys en un taller de tapisseria d'un amic que de tan amic no el va assegurar mai, fins que la malura que havia patit de nen el vingué a retrobar en forma de síndrome postpòlio i hagué de deixar de banda tatxes, claus i gavarrots i ocupar-se de la seva salut. Ara, als setanta anys només disposava d'una pensió mínima i una coixesa màxima, per això de tant en tant es venia alguna pertinença pròpia o recollida i amb els quatre duros que en treia podia rematar el mes.

En Jordi s'assegué en una de les cadires d'escai verd que hi havia al voltant de la taula. L'ombra vacil·lant d'una dona que rondava pel carrer es passejà desvergonyida per les quatre parets i un raig de llum poruc s'endinsà fins a les fotografies sobtadament reviscolades sobre el bufet.

—Esta era mi mujer, mira que maja —li digué el Roñas acostant-li amb delicadesa el marc més gros.

Des d'un món en sèpia gairebé irreal una dona de cara rodona i extrema joventut li mostrava un somriure satisfet.

—Molt maca.

—Preciosa, ¿verdad? Aquí tenía diecisiete y aunque la conocí el año anterior, fue cuando nos hicimos novios. Con el tiempo se puso más gorda y se arrugó, pero vamos, como todos. Yo la quería igual. Bueno, la quiero aun ahora. Y mira que ya hace siete años que no la tengo, a mi Milagros...

Si s'hi hagués atrevit, en Jordi hauria opinat que tenia cara de pa de ral i que se li intuïa un sobrepès excessiu de totes totes.

—Toma chaval, que me lo ha regalado esta mañana el Manolo del estanco.

El Roñas li va allargar un clauer de plàstic d'en Cobi, la mascota oficial dels Jocs Olímpics.

—No ens lliurem d'aquest gos enlloc. I mira que és lleig.

—Parece que lo hayan atropellado. Pero qué quieres que te diga, con el tiempo ya le coges cariño. Y como te lo meten por todas partes, pues acabamos todos tragando, que hasta ya le veo la gracia... y sí que es feo, sí, feo que te cagas... cuélgatelo en la caseta y a lo mejor te sirve de reclamo.

Darrerament el personal que sollicitava els serveis d'en Jordi havia minvat força, i això que només hi era ell, no com

temps enrere en què les quatre cabines competien a veure qui tenia la cua més llarga. Ara proliferaven els immigrants amb papers oficials que se'ls feia un embull d'omplir, i les factures de paletes que procuraven escatimar quatre duros a hisenda. I alguns turistes que el retrataven sense permís sota l'uralita per endur-se un souvenir que ensenyarien a la família cofois d'haver trobat un reducte clar del subdesenvolupament. *Spain is different*, encara ara i aquí. Des de la proclamació dels Jocs el turisme augmentava i la ciutat, a parts iguals enfebrada i desconcertada, es preparava per fer el salt al món, però en Jordi seguia omplint instàncies dels desheretats olímpics que volien el seu tros del pastís.

—Doncs mira, potser sí que m'enganxo el clauer.

—A lo mejor es un amuleto de la buena suerte, ¡vete tú a saber! Venga, ya nos podemos pirar que ya he encontrado lo que buscaba.

L'espai va quedar a les fosques de nou en tancar el balconet del menjador. Fent tentines resseguiren el camí fins a la porta i van sortir al replà.

—Sort que vius en un primer.

—Ya lo creo. Con esta cojera y sin ascensor, ¡imagínate vivir en el quinto! El piso con la Milagros ya lo pillamos bajo por si las moscas, que yo antes andaba bastante bien pero ya se sabe que la vida te trae cosas con las que no habías contado. Y como ella era muy lista, ya me dijo nene,

nosotros un piso bajito. A lo mejor es que ya se veía venir que cojearía con los años. Como tuve la polio de pequeño... ¡qué llevé un montón de años un bitutor! ¿Sabes lo qué es un bitutor?

—No.

—Pues es un aparato con correas que te aguanta la pierna para andar. Hasta los trece años lo llevé, que parecía un robot. Una cosa tremenda. Pero yo era feliz, eh! Que ya se lo dijo el maestro a mi madre, este niño no tiene trauma ni ná. Pero bueno, mas feliz fui al sacármelo y ver que con ejercicio iba cogiendo fuerza y podía caminar por mi propio pie.

¿Me acompañas al estanco que tengo que darle esto al Manolo?

En Jordi assentí. Amb el Roñas, a la fi del món.

—Doncs em sembla que això ja ho tenim.

En Jordi va imprimir la carta que havia acabat d'escriure. Les agulles feien un soroll infernal tot lliscant sobre el paper. La senyora Dolors havia vingut a la cita quinzenal de sempre. Era una clienta assídua, una de les parroquianes a la qual ja li havia agafat el traç. Gairebé no hi veia i se li feia una muntanya mantenir correspondència amb els seus nebots de Terol. Pel que denotava la manera amb què s'hi adreçaven, la tieta Dolors era molt estimada. I qui sap,

potser també vetllaven el bloc del qual n'era propietària —un bloc d'aquells que els administradors en deien *amb bitxos*, llogaters de rendes antigues. Resumint, la senyora Dolors era mestressa i senyora de deu habitatges (onze amb la porteria) dels quals en treia una misèria, però ja li estava bé. De diners no n'hi faltaven i portava una vida força austera; fer guarar la família era part de la seva diversió. I això que també se'ls estimava, però de lluny, com s'estimen moltes famílies que saben que la convivència tot ho complica.

—Aquí la té.

—Ensobra-me-la que de passada ja la tiro.

—Si no li sap greu, el sobre el faig a mà que amb la impressora no em surt mai a la primera. Sempre em queden les adreces tortes.

—Cap problema. Fes la lletra maca, eh!

Els nebots ja sabien dels seus serveis perquè els problemes de vista de la tieta no li permetien ni llegir ni escriure. Tot i que de tant en tant parlaven per telèfon, ella era de carta cada quinze dies i, fins i tot, de paquetet. Tenia més de vuitanta anys, el somriure sorneguer i més arracades d'or que setmanes li devien quedar. El seu marit havia estat joier i cada any per l'aniversari n'hi regalava un parell. I en un atac de confiança, li havia confessat a en Jordi que la majoria les guardava en un pot d'arròs a la cuina. Els collarets no, els collarets al banc.

—Tingui, amb el segell i tot.

—Moltes gràcies, maco, bon dia.

El tamboret no restà buit ni trenta segons.

—Hola, amigo.

—Hola, Abdul. Què tenim avui?

—Nueva carta para bar. Bonita. Mira —i li atansà un paperot escrit a mà matusserament amb retolador negre. Biryani. Aloo tikki. Dahi bhalla—, todo bueno, amigo. Ya tú saber.

I tant que ho sabia. En Jordi havia anat diverses vegades al petit restaurant Karakoram, que era la novetat del barri. Plats especiats, de paladar i aroma suggestiva. El nom —que molta gent pronunciava a l'europea, Karakòrum— li venia donat pel massís de la zona del Caixmir, famós sobretot per les grans expedicions d'escalada. L'Abdul havia resistit un periple de gairebé dos anys fins a arribar a Barcelona. De fet, la seva destinació havia de ser Marbella —un cosí hi vivia i les coses que li explicava el tenien absolutament enlluernat— però per atzar li va sorgir una oportunitat a Barcelona i el seu esperit emprenedor no l'havia deixada passar de llarg. Ara era el rei del curri i el gingebre. Però l'idioma, xampurrejat amb prou feines, se li resistia en l'escriptura. I carta rere carta, en Jordi l'ajudava a polir els menús.

—Deixa-me-la i la vens a recollir a la una.

—Vale. Yo vengo una y pago.

—Sí, sí, no t'amoïnís, ja passarem comptes després.

—¿Doscientas como siempre?

—Sí, un original. Després pots fer-ne les fotocòpies que vulguis.

—Sería mejor imprimir cartón. ¿Tú no cartón?

—No, només folis. Si vols cartró ho hauràs de portar a una impremta.

—No problema. Tú hacer primera copia y luego yo ya mirar cómo hago. Hasta luego.

Amb l'impuls d'aixecar-se, el tamboret va quedar amb una pota enlairada. En Jordi li va fer recuperar l'equilibri amb un cop de peu. La cabina era tan petita que amb els braços oberts l'apamava de banda a banda i encara li sobrava lloc. I si estirava les cames, de genolls en avall li quedaven a la intempèrie; sort que les podia replegar sota la tauleta de l'ordinador. El seu lloc de treball era tan estantís —insegur fins i tot— que no li agafava cap ganes d'arranjar-lo. La feina d'escrivent, íntima, confident i personal, mereixia un espai més honorable, però tal com li havia dit la Marga, els llimbs en els quals es trobava, tolerada però no reconeguda, impedia qualsevol iniciativa de reforma. Hauria de deixar la cabina abans no fos víctima d'alguna calamitat, va pensar en Jordi mentre es mirava el tamboret on els corcs s'esplaiaven de gust. Qualsevol dia els clients anirien a parar de cul a terra i tremolava només de pensar que encara els hauria d'indemnitzar de la seva butxaca.

Barcelona, a 10 de setembre de 1903

Senyor Giralt,

Em fa tanta vergonya fer-vos a mans aquesta carta que no sé ni per on començar.

Em dic Sara. Ja em perdonareu que no us reveli el cognom, però crec que he de guardar una certa reserva abans de saber la vostra resposta envers el meu atreviment. Si us desplaui rebre correspondència d'una desconeguda, penseu que més em corseca a mi ignorar la vostra reacció, si en aquests moments és d'enuig, indiferència o curiositat. Si més no, espero que la llegiu fins al final i que em perdoneu arrabassar-vos uns minuts d'atenció sense permís, res més lluny de la meua voluntat entretenir-vos amb temes banals.

Com us deia, em dic Sara i tinc dinou anys. No en sé, de lletra, ja veieu quina desgràcia només començar el relat, i em veig obligada a recórrer a l'ajuda dels escriptors del Palau de la Virreina per fer realitat aquesta missiva. Vós els haureu vist moltes vegades quan passegeu d'incògnit per la Rambla camí del Liceu. M'han dit que us agrada envoltar-vos de la gent humil i copsar l'ambient de la ciutat, i que si algú us reconeix i gosa importunar-vos, molt amablement us excuseu amb una aixecada de barret i marxeu per no causar enrenou.

Treballo en una parada de la Boqueria, el millor mercat de la ciutat. És una feina que m'agrada i que em permet guanyar-me la

vida per mantenir la llar on convisc amb la meva tia Lola, verdulaire abans que jo. Vaig perdre els pares de petita i ella n'ha estat una veritable substituta a qui procuro retornar amb escriu tot el que ha fet per a mi en els seus anys de vellesa.

Us explico tot això perquè em sento en deute amb la vostra persona i amb l'art que representa. Tot i la meua pobra instrucció, soc una entusiasta de l'òpera i segons m'han dit tinc bona oïda. És amb aquest pretext que no puc deixar passar ni un dia més sense dir-vos que la vostra veu és la més bella que he sentit mai, us ho ben asseguro. L'he poguda descobrir mercès a una amiga de la meua tia a qui un parent agrait li ha regalat un gramòfon. Les modernitats d'aquest segle tot just encetat de vegades m'aclaparen, però benvingudes siguin si permeten gaudir d'un art inabastable com el vostre. Tinc entès que vau anar a París per gravar la placa, deu ser una ciutat meravellosa. He vist algunes estampes de la famosa torre de ferro que van construir per a l'exposició del 1889 i la seva alçada és imponent. Quina sort poder veure aitals paisatges amb els propis ulls!

Jo no he sortit mai de Barcelona, tot just algun diumenge vaig amb la meua tia a alguna fontada de les que es fan a Montjuïc per esbargir-nos una mica i deixar enrere les cabòries. De vegades el rebombori que organitzen els treballadors del mercat amb les seves proclames polítiques d'una banda i de l'altra m'emboten el cap i rere el taulell sento que em falta l'aire. Temps convulsos ens ha tocat viure. Però què li he d'explicar de les meves misèries a un

artista com vós, que esteu per mèrit propi per sobre dels nostres infortunis!

Déu vos guardi molts anys.

S'acomiada,

Sara

Sara. Un nom bonic. Volia dir princesa en hebreu, segons li havia comentat una amiga que també se'n deia. A la Bíblia, era la dona d'Abraham. Però qui era la Sara de la carta? S'havia esmunyit fins a la seva butxaca per art de màgia. I la qüestió és que la manera de redactar era ben graciosa, amb un cert regust de decadència. Ja ningú escrivia així. Potser formava part d'una *performance* teatral o d'alguna mena de gimcana. Déu vos guardi molts anys, quin encant.

El so del telèfon va desviar l'atenció d'en Jordi, que jeia al sofà disposat a fer una becaina.

—Sí?

—Hola, carinyo, què passa?

La veu rogallosa de la Xirgu li va trepanar l'oïda. Sospirà.

—Hola, Mireia.

—Que et molesto a aquestes hores?

—No dona, tu no molestes mai.

Mentre pronunciava la resposta se sentí com un cretí.

—Vols que vingui una estoneta? Fem una birra?

En Jordi ja se les coneixia, les seves birres. Tothom les coneixia i molts se n'aprofitaven. Ell no n'havia estat l'excepció i després s'havia sentit un miserable. Ho havia de tallar d'arrel.

—És que ara no em va bé. Anava a fer una migdiada.

—Vols que la fem plegats?

D'arrel, Jordi.

—No.

—És que necessito parlar amb algú. Em sento sola.

L'eterna soledat de la Xirgu. El problema és que tothom sospitava que dessota l'aparença de dona indòmita, no li faltava raó. Sempre envoltada de gent, sobretot dels llops habituals amb ganes d'abalançar-se sobre la presa que se sap saborosa i fràgil. Ella, constantment exposada com un paó presumit, afamada de consideracions i afalacs, disposada tothora per als mascles alfa.

—Què tens?

—Ja ho saps. El de sempre.

—Doncs hauries de visitar un especialista.

—Au, vinga tio, no comencis amb aquesta cançó, tu no.

—Mireia, quan una persona se sent sola no ho arregla ni amb sexe ni amb alcohol.